

Josef Václav Škoda

(1901–1949)

Narodil se v Malé Skalici v rodině sochařského mistra Václava Škody. S rodiči se přestěhoval do Hradce Králové. Po absolvování odborné sochařsko-kamenické školy v Hořicích studoval na Akademii výtvarných umění v Praze, byl žákem profesora J. Štursy a O. Gutfreunda. Již během studia získal několik cen a velká cestovní stipendia, navštívil Itálii a Francii. Jeho významné sochařské práce nalezneme v Hradci Králové. Je autorem pomníku Ladislava J. Pospíšila, okřídleného kola s figurami na budově hlavního královéhradeckého nádraží i sousoší Soutok Labe s Orlicí, umístěného v Jiráskových sadech. Bohatou sochařovu tvorbu doplňují plastiky z bronzu, mramoru, vápence, pálené hlíny i sádry. Busta Boženy Němcové v mnoha kopiích zdobila řadu škol, veřejných i soukromých interiérů. Josef Škoda vytvořil také reliéfy a drobné plastiky se sportovní tematikou. Na mezinárodní výstavě v Paříži, v červenci 1949, byla jeho plastika Ráno a dvě další plakety oceněna mezinárodní porotou. Zemřel po úraze v Maršově.

Karel Tomíček

(1907–1958)

Narodil se v Jilemnici, studoval na tamním gymnáziu, kde se poprvé projevila jeho velká láska k hudbě. Po vystudování královéhradeckého biskupského semináře byl v roce 1931 vysvěcen na kněze. Působil jako kaplan v Náchodě, duchovní ve vojenské službě. Od r. 1938 byl ustanoven administrátorem a posléze farářem v České Skalici, kde působil až do roku 1955. Potom odešel do Hradce Králové, kde byl jmenován sídelním kanovníkem a kancléřem tamní biskupské konsistoře. V České Skalici se podílel na společenském, politickém a kulturním, především hudebním dění. Byl dlouholetým dirigentem městského symfonického orchestru, se kterým vystupovali přední čeští interpreti. Sedmdesátičlenný orchestr účinkoval na abonentních koncertech v mnoha českých městech. Zemřel a je pochován v Hradci Králové.

Doc. MUDr. Vladimír Vlach, CSc.

(1919–1998)

Narodil se ve Velkém Poříčí, ale mládí a dospívání prožil již v České Skalici. Po absolvování náhodského gymnázia

byl přijat na brněnskou lékařskou fakultu. Po roce 1945 pokračoval ve studiu na Lékařské fakultě UK v Praze. Specializoval se na dětskou neurologii, pracoval na neurologické klinice vedené akademikem prof. K. Hennerem. Později působil ve Vinohradské nemocnici, kde založil dětskou neurologickou stanici. Od roku 1968 působil v Thomayerově nemocnici v Praze-Krči. Soustavně se věnoval výchově dětských neurologů na Lékařském institutu pro další vzdělávání lékařů. Odborné znalosti získával a předával rovněž v zahraničí, přednášel v Německu, Rakousku, Itálii, Brazílii. Byl světově oceňovaným dětským neurologem. Docent Vlach je autorem mnoha odborných statí a publikací, odborných filmů, vypracoval metodiku neurologického vyšetření novorozence a kojence. Žil a zemřel v Praze.

Regionální informační centrum

Legionářská 33, 552 03 Česká Skalice

Informační bod

Kuželník u Panského hostince

tel.: 491 453 870, 773 578 112

e-mail: infocentrum@ceskoskalicko.cz

www.ceskoskalicko.czwww.ceskaskalice.cz**Muzeum Boženy Němcové**

Maloskalická 47, 552 03 Česká Skalice

tel.: 491 451 285

e-mail: mbn@ceskaskalice.cz

www.muzeumbn.cz

Text: Mgr. Věra Vlčková, foto: archiv Muzea Boženy Němcové

Grafika: atelier duplex

Projekt je spolufinancován z prostředků EFRR prostřednictvím Euroregionu Glacensis

Božena Němcová

Myslimír Ludvík

Motto: „Vzdělání a moudří lidé byli, jsou a budou národním bohatstvím, solí země“

Ladislav Bartoň

(1858–1939)

Vyučil se u otce barvířem a poté vystudoval školu ve Vídni. Zprvu vedl otcovy sklady a působil jako jeho obchodní zástupce. V roce 1892 v České Skalici vybudoval a uvedl do provozu parní barvířnu a tiskárnu, která byla r. 1906 rozšířena. V r. 1907 byla zřízena mechanická tkalcovna pro 300 stavů a přípravná včetně slichtovny. Ladislav se vzdal řízení podniku až ve svých 77 letech. Zemřel v České Skalici.

Ing. Antonín Blahník

(1869–1896)

Rodák z České Skalice, společník elektrotechnického závodu Françoise Blahník v Paříži, vynálezce elektrické obloukové lampy. Zemřel tragicky, utonul při koupání v řece Sekvaně, raněn mrtvicí. Rodiče nechali jeho tělo převézt do České Skalice, kde byl na místním hřbitově pohřben.

Jakub Bondy

(1847–1933)

V České Skalici začal působit jako nákladník zaměstnávající domácí tkalce. Pak požádal o povolení ke stavbě mechanické tkalcovny a v r. 1891 uzavřel desetiletou smlouvu s továrníkem Karlem Reichem. V dalších letech rozšířil podnikání do Jaroměře, postavil zde přádelnu bavlny s bělidlem a barevnou, za svého společníka přijal svého syna Heřmana.

Ladislav Čerych

(1925–2012)

Narodil se v rodině textilního průmyslníka. Obecnou školu navštěvoval v České Skalici, gymnázium v Náchodě. Studium ekonomie, které započal ve vlasti, dokončil ve Švýcarsku. Stál u zrodu rádia Svobodná Evropa, kde pracoval jako redaktor. Spolupracoval s UNESCO a OECD, stál u zrodu Středoevropské univerzity, stal se ředitelem střediska vzdělávací politiky při pedagogické fakultě Univerzity Karlovy. V restituci bratrům Čerychovým byla vrácena vila, kterou dostala jejich maminka Marie, jako svatební dar od svého strýce Ladislava Bartoně. Bratři vilu v roce 2001 darovali Nadaci rozvoje občanské společnosti. Každoročně v květnu se uděluje Cena Ladislava Čerycha. Ocenění obdrží ti, kteří v uplynulém roce nejvíce podpořili obnovu památkově chráněného objektu Vilu Čerych.

Doc. RNDr. Václav Ducháč, Ph.D.

(1952–2004)

Rodák z Náchoda, podstatnou část svého života prožil v České Skalici. Po studiích na Přírodovědecké fakultě UK vyučoval na gymnáziích v Jilemnici a v Náchodě. Uznávaný odborník zejména v entomologii, autor mnoha odborných statí a spoluautor významných publikací. Kniha Klíč k určování bezobratlých, vydaná v r. 1995, získala Hlávkovu literární cenu. Od r. 1996 působil na katedře biologie Pedagogické fakulty v Hradci Králové, studenty byl oceňován pro své odborné znalosti, didaktické schopnosti i lidský přístup. Zemřel 19. 11. 2004 v České Skalici.

Stanislav Gaber

(1908–2001)

Rodák z Malé Skalice, studoval kreslení na královéhradecké reálce a na pedagogické škole v Praze. Na Vysoké škole architektury ČVUT studoval kreslení u O. Blažička, C. Boudy a K. Vávry. Po studiích působil jako pedagog na gymnáziu v Rumburku, pracoval jako konzervátor památkové péče i jako scénograf. Od poloviny 60. let 20. století působil v Jaroměři na pedagogické škole a gymnáziu. Jeho výtvarné dílo je velmi pestré, zahrnuje kresby tužkou, uhlím, rudkou, pastelem, maloval olejovými a akvarelovými barvami, ovládal i malbu na dřevo, sklo, keramiku. Věnoval se volné i užité grafice, ilustrační a restaurátorské činnosti, na-

vrhoval barevná okna a loutky. Náměty rád čerpal z rodného kraje, zajímal se o regionální historiografii. Zemřel a je pochován v České Skalici.

František Hurdálek (1790–1847)

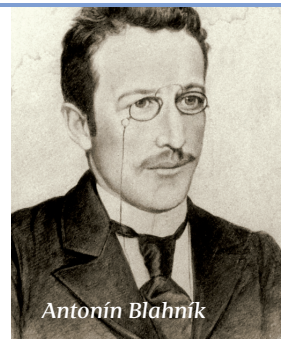
Rodák z nedaleké Studnice, byl po studiích v semináři v Hradci Králové vysvěcen na kněze. Církevní dráhu musel kvůli chatrnému zdraví opustit. Uchýlil se na starou faru v Malé Skalici, kde mohl žít pod ochranou Pfeiferovské fundace. Protože povinností spojených s místem fundatisty nebylo mnoho, hledal mladý intelektuál a horlivý český vlastenec i jiné uplatnění. V zimě vázal knihy, v létě se věnoval zahrádkaření. Shromáždil kolem sebe skupinu, která se věnovala i módnímu pěstování jirín. Stál u zrodu první jirínkářské společnosti v Čechách, která založila tradici proslulých jirínkových slavností. Právě na nich se setkávaly významné osobnosti českého národního obrození. Zemřel a je pochován v České Skalici.

RNDr. Ubald Kolařík (1885–1970)

Českoskalický rodák, generál vojenské zeměpisné služby, předseda Čs. zeměpisné společnosti, autor řady odborných prací z oboru historie, kartografie a vojenství. Přednášel rovněž na přírodovědné fakultě UK Praha. Legionář, účastník bojů o Československo, odbojový pracovník za 2. světové války. Politický vězeň komunistického režimu, odsouzený r. 1960 v monstrprocesu se skalickými občany. Zemřel a je pochován v Praze. Bratr Rudolf Kolařík (1877–1951), ředitel textilního závodu, byl mecenášem umění a ze své sbírky věnoval cenné obrazy rodnému městu.

Josef Arnošt Kolísko (1815–1881)

Českoskalický rodák, působil jako učitel v rodném městě v letech 1840–1879. Přítel pátera Josefa Regnera, neúnavný organizátor osvětové práce ve městě i okolí. V roce 1847 založil první veřejnou školní knihovnu na Náchodsku. Přispíval do novin a časopisů, byl dopisovatelem Havlíčkových novin. S Karlem Havlíčkem Borovským se v roce 1847 v České Skalici také sešel. Kolískovým prostřednictvím darovala Božena Němcová některé své knihy

Antonín Blahník

Jan Krtička

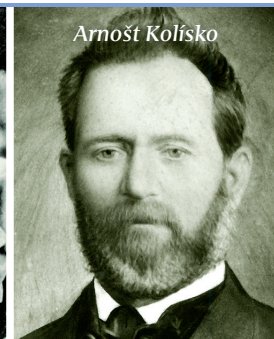
českoskalické knihovně. Zemřel v České Skalici, je pochován na místním hřbitově, pomník mu zbudovali českoskaličtí učitelé.

MUDr. Augustin Kordina (1831–1908)

Rodák z mlynářské rodiny Kordinů ze Slatiny nad Úpou. Okresním starostou byl 41 let, starostou města Česká Skalice 27 let. Byl poslancem sněmu Království českého v dobách, kdy českou politiku vedl F. Palacký. Byl nositelem rytířského řádu císaře Františka Josefa I. a zlatého řádu knížecího Schaumburg-Lippe. Byl vyhledávaným lékařem, který pomáhal sociálně slabým pacientům. Lékařskou praxi po něm převzal syn MUDr. Augustin Kordina (1864–1941). Oba zemřeli v České Skalici a jsou pohřbeni v rodinné hrobce na místním hřbitově.

Jan Krtička (1900–1978)

V České Skalici vychodil obecnou a měšťanskou školu, kde později působil jako definitivní učitel, až do ukončení své učitelské činnosti. Intenzivně se věnoval spolkové a muzejní činnosti. Jako správce českoskalického muzea založil v roce 1931 první české literární muzeum, sídlící ve staré radnici. Zde se soustřeďovaly písemné památky na Boženu Němcovou, početná byla sbírka českých i cizojazyčných vydání Babičky. Jan Krtička založil muzejní knihovnu, věnoval se i ediční činnosti. V roce 1940 se stal poradcem, při natáčení filmu Babička s Terezií Brzkovou. Roku 1960 byl odsouzen ve vykonstruovaném politickém monstrprocesu, inscenovaném tehdejší StB. V roce 1991 byl plně rehabilitován. Po propuštění z vězení dožil u své dcery v Hodoníně.

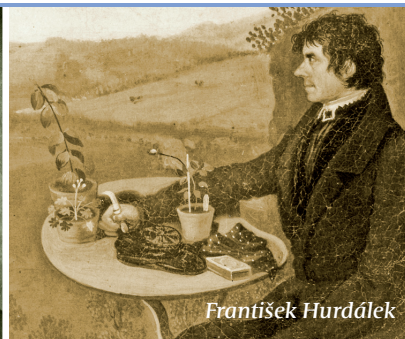
Arnošt Kolísko

P. Josef Myslimír Ludvík (1796–1856)

Rodák z nedalekých Dolan prožil v České Skalici několik posledních let svého života. Vystudoval bohosloví, byl vysvěcen na kněze a stal se náchodským zámeckým kaplanem. Tady započal se svoji literární tvorbou a historickými studii v městském archivu. Jeho životní dílo Památky hradu, města a panství Náchoda, i vlastníkův, jeho vyšlo až po Ludvíkově smrti, kdy je vydal kněz Jan Karel Rojek. J. M. Ludvík se účastnil vlasteneckého života na Náchodsku, vedl korespondenci s předními českými buditeli, do časopisů přispíval odbornými historickými studiemi. Pro vážné onemocnění odešel z kněžské služby a odstěhoval na maloskalickou faru, kde se po úmrtí P. Františka Hurdálka (1847) uvolnilo místo fundatisty. V Malé Skalici zemřel a byl pochován na tehdejší hřbitově u kostela.

Božena Němcová (1820?–1862)

Dívčím jménem Barbora Panklová. Podle některých výzkumů je nejpravděpodobnější datum narození spisovatelky 2. květen 1818. Oba její rodiče zřejmě pracovali ve Vídni u vévodkyně Zaháňské, poté je služba přivedla do Ratibořic, kde Barunka prožila své dětství. Chodila do školy v České Skalici a ve Chvalkovicích. V r. 1837 se provdala za Josefa Němce, úředníka finanční stráže. Manželé se často stěhovali. V Polné a hlavně v Praze se B. Němcová dostala do vlastenecké společnosti, její literární počátky jsou spojeny se zájmem o lidovou slovesnost. V časopisech publikovala své povídky, v roce 1855 vyšlo její největší dílo – Babička. Roku 1859 přijela na poslední návštěvu do České Skalice. Po dlouhém boji s nemocí umírá v Praze v domě U Tří lip. Božena Němcová patří mezi přední klasiky české literatury.

František Hurdálek

Hana Pluhařová–Mayerová (1912–1956)

Narodila se v Praze, jejím otcem byl architekt Jan Mayer, žák Jana Kotěry. Matka Jiřina byla dcerou významného malíře profesora V. K. Maška. Hana Mayerová absolvovala UMPRUM, byla malířkou a především výbornou ilustrátorkou dětských knih. Publikovala v časopisech, pozoruhodné jsou její akvarely – studie rostlin, krojů. Do České Skalice často zajížděla se svou přítelkyní, posléze se zde provdala za MVDr. F. Pluhaře. Její matka se také odstěhovala do České Skalice a znovu se zde provdala (Jiřina Černohorská). Matka svou dceru přežila a umělecky ztvárnila její hrob, který se nachází na českoskalickém hřbitově.

František Rint (1830–1898)

Českoskalický rodák, významný řezbář, který vyzdobil Kostnici v Kutné Hoře – Sedlci. F. Rint spolu se čtyřmi členy své rodiny všechny kosti namácel do chlorového vápna, tím je vybělil a dezinfikoval. Z původních šesti pyramid dvě zrušil a kosti využil na rekonstrukci výzdoby.

PhDr. Václav Řezníček (1861–1924)

Narozen v Malé Skalici. Bibliotékař Národního muzea, spisovatel, autor řady povídek s historickými náměty, čerpající z rozličných dob rodného kraje. Někdy se podepisoval Nejménovaný. Zvláštní oblibu měl v době pobělohorské, selských bouřích, národním obrození, pruských bojích o Kladsko, svárech katolíků s podoboji. Největší jeho prací byl osmidílný kronikářský cyklus Naše zlatá matička (1922–1926), zachycující období konce 18. století do 60. let 19. století v Praze. Napsal i řadu knih pro mládež. Zemřel v Praze.

Jan Smetana (1807–1876)

Bratranec Bedřicha Smetany, bratr národního buditele dr. Josefa F. Smetany se narodil v nedaleké vesnici Sviništany. Po studiích se stal učitelským pomocníkem v Německé Brusnici, v obci nedaleko Dvora Králové. Na podzim r. 1826 nastoupil v České Skalici jako učitelský pomocník, působil zde 14 let. Dva roky (do r. 1828) byl učitelem Barunky Panklové (B. Němcové). Dále učil ve Vestci a v Úpici, kde se stal později i ředitelem. Zemřel v Úpici.